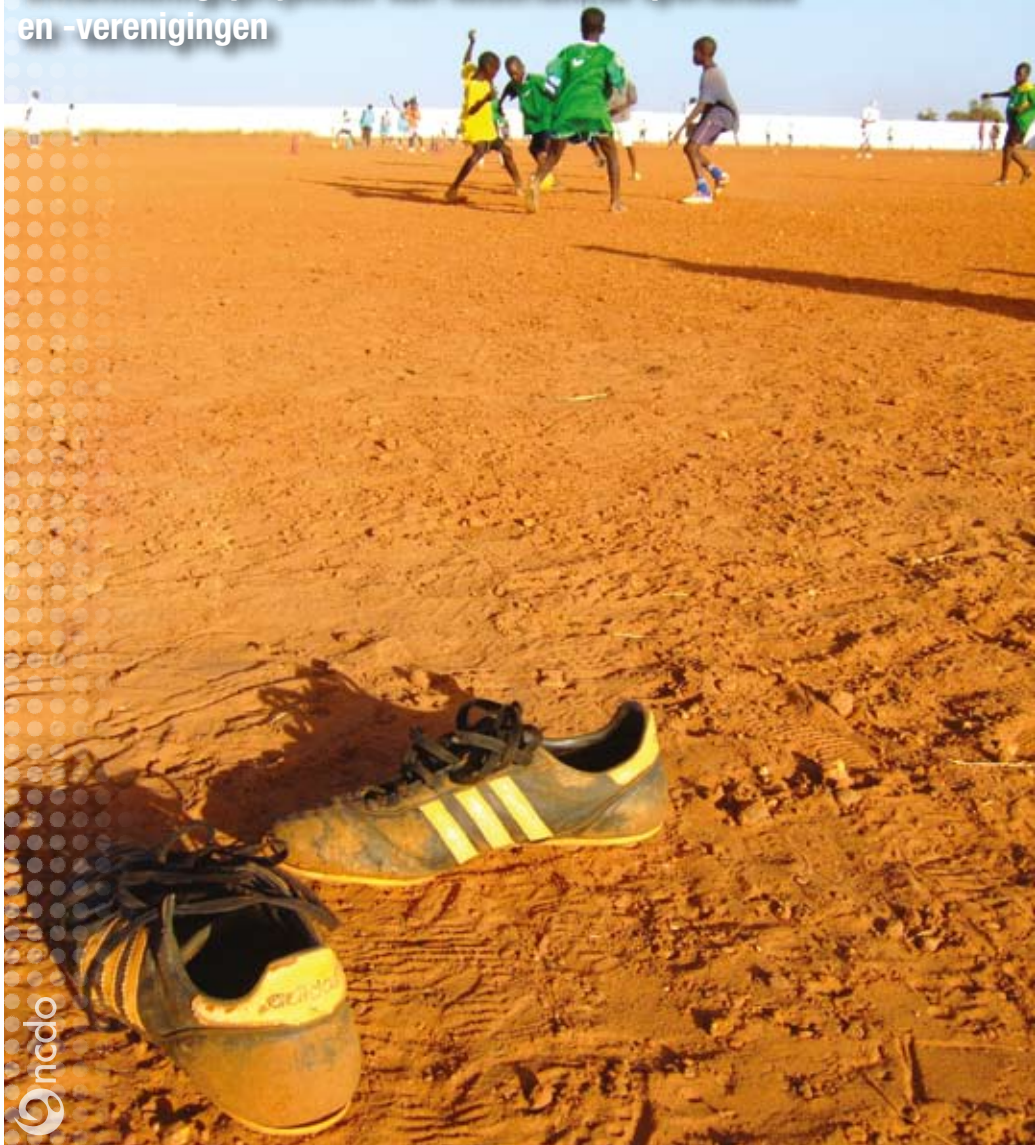

OMDAT SPORTIVITEIT GEEN GRENZEN KENT

Ontwikkelingsprojecten van Nederlandse sportclubs
en -verenigingen

the 1990s, the number of people in the world who are illiterate has increased from 1.2 billion to 1.5 billion.

There are a number of reasons for this. One is that the population of the world is growing. Another is that the number of people who are illiterate in the developed world is increasing. This is because of the aging of the population. In the developed world, the number of people who are illiterate is increasing because of the aging of the population. In the developing world, the number of people who are illiterate is increasing because of the lack of access to education.

There are a number of ways to reduce the number of illiterate people in the world. One way is to improve access to education. This can be done by building schools and providing teachers. Another way is to provide literacy training. This can be done by providing classes for illiterate people. A third way is to provide literacy materials. This can be done by providing books and newspapers.

There are a number of challenges to reducing the number of illiterate people in the world. One challenge is the lack of resources. In many developing countries, there are not enough resources to build schools and provide teachers. Another challenge is the lack of motivation. In many developing countries, people do not see the value of education. A third challenge is the lack of access to education. In many developing countries, there are not enough schools and teachers to provide education to all people.

There are a number of ways to overcome these challenges. One way is to provide more resources. This can be done by increasing government spending on education. Another way is to provide more motivation. This can be done by providing incentives for people to attend school. A third way is to provide more access to education. This can be done by building more schools and providing more teachers.

There are a number of benefits to reducing the number of illiterate people in the world. One benefit is that it can improve the quality of life. Literate people are able to read and write, which allows them to access information and services. Another benefit is that it can improve the economy. Literate people are able to find better jobs and earn more money. A third benefit is that it can improve the environment. Literate people are able to understand and act on environmental issues.

There are a number of ways to measure the number of illiterate people in the world. One way is to count the number of people who cannot read and write. This can be done by conducting a literacy survey.

There are a number of challenges to measuring the number of illiterate people in the world. One challenge is the lack of data. In many developing countries, there is not enough data to accurately measure the number of illiterate people. Another challenge is the lack of resources. In many developing countries, there are not enough resources to conduct a literacy survey. A third challenge is the lack of motivation. In many developing countries, people do not see the value of literacy.

There are a number of ways to overcome these challenges. One way is to provide more data. This can be done by conducting more literacy surveys. Another way is to provide more resources. This can be done by increasing government spending on literacy. A third way is to provide more motivation. This can be done by providing incentives for people to participate in literacy training.

There are a number of benefits to measuring the number of illiterate people in the world. One benefit is that it can help to identify the areas where literacy training is most needed. Another benefit is that it can help to track progress. By measuring the number of illiterate people over time, we can see if our efforts are making a difference. A third benefit is that it can help to raise awareness. By knowing the number of illiterate people, we can better understand the scale of the problem.

There are a number of ways to improve the quality of literacy training. One way is to provide more resources. This can be done by providing more teachers and materials. Another way is to provide more motivation. This can be done by providing incentives for people to attend classes. A third way is to provide more access to training. This can be done by building more classrooms and providing more teachers.

There are a number of challenges to improving the quality of literacy training. One challenge is the lack of resources. In many developing countries, there are not enough resources to provide high-quality literacy training. Another challenge is the lack of motivation. In many developing countries, people do not see the value of literacy training. A third challenge is the lack of access to training. In many developing countries, there are not enough classrooms and teachers to provide training to all people.

OMDAT SPORTIVITEIT GEEN GRENZEN KENT

**Ontwikkelingsprojecten van Nederlandse sportclubs
en -verenigingen**

// DE SPELVERDELING

INHOUDSOPGAVE

DE VOORBESPREKING

Voorwoord van staatssecretaris Jet Bussemaker (Volksgezondheid, Welzijn en Sport)	3
---	---

DE WARMING-UP

Inleiding	4
-----------	---

DE NEDERLANDSE SPORT ALLIANTIE

“Leden voelen zich sterker verbonden met hun club”	7
V.V. UDO en Vier Kinderen	10
MTB STEENWIJK en de Free Wheelers Cycling Club	14
H.C. REEUWIJK en de Oeganda Hockey Tour	18

DE STICHTING MEER DAN VOETBAL

“Sociale betrokkenheid is goed voor het imago”	22
AJAX en Ajax Cape Town	26
SPARTA en Stichting Breath	30
F.C. HAARLEM en Childslife	34
F.C. DEN BOSCH en Sporten met een hoger doel!	38

DE KNVB EN DE KNHB

“Als grote Nederlandse sportbonden nemen wij onze verantwoordelijkheid”	42
SPORTVERENIGING KAMPONG UTRECHT en SOS-Kinderdorpen	45
V.V. WOUDEBERG en de Mathare Youth Sports Association	49
HDM DEN HAAG en de hdm Youth Academy	54

DE COOLING-DOWN	58
-----------------	----

VOORWOORD JET BUSSEMAKER

Sportverenigingen, sportclubs en sportbonden. Ik ga als staatssecretaris regelmatig bij ze langs. Bij elk bezoek denk ik aan wat Nelson Mandela ooit zei: “Sport has the power to change the world. It has the power to inspire. It has the power to unite people in a way that little else does.”

De kracht van sport reikt verder dan het sportveld. Steeds meer verenigingen, clubs en bonden zien dat sport spelers en supporters verenigt, over culturele en maatschappelijk verschillen heen. Ook zien zij hoe jongeren die anders geneigd zouden zijn rotzooi te trappen, via sport dingen leren die binnen en buiten het veld waardevol zijn. Zoals: omgaan met winst, samenwerken, respect tonen, doorzetten en beseffen dat succes goede voorbereiding vereist.

Sport is niet alleen goed voor individuen. Breed ingezet is het ook goed voor de maatschappij. Voor integratie. Voor veiligheid op straat. Dat geldt eveneens buiten Nederland. In ontwikkelingslanden blijkt sport een effectief, goedkoop middel om strijdende bevolkingsgroepen bij elkaar te brengen, mensen te bereiken met aidsvoorlichting en de jeugd van de straat te houden. Bovendien is breedtesport goed voor de volksgezondheid.

“Sport blijkt een effectief en goedkoop middel om de jeugd van de straat te houden”

De kracht van sport reikt dus verder dan Nederland. Ook dat zien steeds meer verenigingen, clubs en bonden. Zij steunen sociale projecten in hun eigen regio, maar ook in ontwikkelingslanden. Dat laatste vaak met steun van organisaties als NCDO, de Nederlandse Sport Alliantie, de KNVB, de KNHB en de Stichting Meer dan Voetbal. In ‘Omdat sportiviteit geen grenzen kent’ komen die organisaties aan het woord – én de clubs zelf.

Deze publicatie laat zien dat niet alleen ontwikkelingslanden baat hebben bij sport & ontwikkelingsinitiatieven. De verenigingen, clubs en bonden hebben er zelf ook profijt van. Hopelijk voelen degenen die al actief zijn, zich door dit boekje gestimuleerd door te gaan. En zullen degene die nog niet actief zijn, geïnspireerd raken. Want sport heeft weliswaar “the power to change the world”, die kracht moet nog wel ingezet worden. De wereld beter maken is mensenwerk. Als iets uit het leven van Nelson Mandela spreekt, dan is het dat.

*Jet Bussemaker,
staatssecretaris Volksgezondheid, Welzijn en Sport*

// DE WARMING-UP

INLEIDING

Nederland telt steeds meer sportclubs en -verenigingen die zich inzetten voor verre landen. Zij steunen (of starten) ontwikkelingsprojecten in Afrika, Azië, Latijns Amerika en Oost-Europa. En ze houden per telefoon of chatprogramma's contact met de lokale bevolking. In 'Omdat sportiviteit geen grenzen kent' vertellen tien van hen over hun beweegredenen, obstakels en successen.

Het samenbrengen van elkaars jeugdleden, zoals V.V. Woudenberg en Mathare United doen (zie ook pagina 49), is een populaire manier om internationale maatschappelijke betrokkenheid te tonen.

Amateurverenigingen als H. C. Reeuwijk (hockey), V.V. UDO (voetbal en tennis) en MTB Steenwijk (mountainbiken). Maar ook profvoetbalclubs als Ajax en Sparta. Ze komen allemaal aan het woord in deze publicatie van NCDO (zie kader op pagina 6). Uit hun verhaal blijkt dat er voor sportclubs en -verenigingen meerdere redenen zijn om zich in te zetten voor een betere wereld. Namelijk de kansen die hun betrokkenheid biedt:

• VOOR MENSEN IN ONTWIKKELINGSLANDEN

Nederlandse sportclubs en -verenigingen steunen of starten projecten in ontwikkelingslanden, omdat de omstandigheden in die landen hen aan het hart gaan. Hun sportiviteit gaat verder dan hun sportveld; verder zelfs dan de grenzen van hun eigen land. Sport is vaak een belangrijk middel in 'hun' ontwikkelingsprojecten. Zo blijkt een spel als voetbal kansarme jongeren massaal van de straat te houden. Het voorkomt onder meer dat zij gehoor geven aan de verleiding van alcohol, drugs en criminaliteit. Bovendien biedt teamsport jongeren het vermogen bij om samen te werken, tegenslag te verwerken en door te zetten. Dat zijn essentiële eigenschappen om vooruit te komen, in welke samenleving dan ook.

• VOOR EEN BETROKKEN ACHTERBAN

Samenwerken aan een goed doel is een effectieve manier om onderlinge saamhorigheid te versterken. Dat geldt ook in dit geval: het gezamenlijk steunen of opzetten van een (sport &) ontwikkelingsproject blijkt het enthousiasme van leden voor hun vereniging of club te vergroten. Het enthousiasme van volwassenen, die vaak de drijvende kracht zijn achter zo'n initiatief. Maar ook van jeugdleden die de vraag krijgen mee te helpen. Voor veel verenigingen en clubs die al betrokken zijn bij ontwikkelingsprojecten is dat laatste heel relevant. Zij voelen een opvoedkundige verantwoordelijkheid en zien graag dat hun jeugdleden twee zaken beseffen. Ten eerste: dat de wereld groter is dan Nederland. En ten tweede: dat die wereld problemen kent waar zij echt iets tegen kunnen doen, al is het maar op kleine schaal.

• VOOR LEDENGROEI EN SPONSORS

Niet alleen de bestaande achterban van een sportvereniging wordt enthousiast van het steunen of opzetten van een ontwikkelingsproject. Maatschappelijke betrokkenheid trekt ook nieuwe leden aan. Bovendien associëren bedrijven zich graag met een clubs of verenigingen die zich inzetten voor goede doelen – zeker als die daarmee een brede blik op de wereld tonen, hun achterban nauw aan zich binden en hun ledenaantal vergroten. Een ontwikkelingsproject versterkt kortom de relatie van clubs of verenigingen met hun sponsors. Bovendien trekt het nieuwe sponsors aan. Niet alleen omdat deze bedrijven graag veel mensen bereiken of een goed imago willen. Sponsors zijn dikwijls ook grote sportliefhebbers, die de kracht van sport kennen en deze graag ingezet zien – binnen én buiten Nederland.

OOK EEN ONTWIKKELINGSPROJECT STEUNEN?

TIPS VAN NCDO:

- Lees in deze publicatie over de ervaring van andere sportclubs- en verenigingen. Zij vertellen over hun obstakels en successen. En ze geven tips.
- Ga naar www.sportdevelopment.org. Op deze site staat volop informatie over projecten en organisaties op het gebied van sport & ontwikkelingssamenwerking.
- Regelmatig op de hoogte blijven van dit gebied? Neem dan een abonnement op het gratis kwartaalblad 'Supporter', via www.sportdevelopment.org > Supporter.

NCDO

De Nationale Commissie voor internationale samenwerking en Duurzame Ontwikkeling (NCDO) heeft diverse programma's. Eén hiervan is 'Sport & Ontwikkelingssamenwerking'. Dit programma geeft informatie en ondersteuning aan sportieve Nederlanders die zich willen inzetten voor sport in ontwikkelingslanden. Via publiekscampagnes, bijeenkomsten, een tijdschrift ('Supporter') en haar website geeft het programma voorlichting over de rol die sport speelt bij wereldwijde ontwikkeling en armoedebestrijding.

Bezoek www.sportdevelopment.org en vindt informatie over het thema Sport & Ontwikkelingssamenwerking, overzichten van projecten en organisaties, best-practices en andere tools.

DE NEDERLANDSE SPORT ALLIANTIE //

“LEDEN VOELEN ZICH STERKER VERBONDEN MET HUN CLUB”

‘Samen staan we sterk.’ Dat is het devies van de Nederlandse Sport Alliantie (NSA). En inderdaad: de organisatie werkt volop samen met sportverenigingen, overheden en sportbonden. Met gelijkheid als uitgangspunt (sport, spel en beweging voor iedereen), zetten zij sport in om de samenleving te ontwikkelen. In eigen land én ver over de grens.

De mountainbikers van MTB Steenwijk speelden met hun Zuid-Afrikaanse bezoekers op het Nederlandse strand (zie ook pagina 14).

De spelers

Ook al bestaat de NSA pas enkele jaren, ze heeft decennialange ervaring. Medewerker Leonie Hallers legt dat uit. “We zijn een krachtenbundeling van drie levensbeschouwelijke sportkoepels: de Nederlandse Katholieke Sportfederatie (NKS), de Nederlandse Christelijke Sport Unie (NCSU) en de Nederlandse Culturele Sportbond (NCS). Deze koepels bestaan al tijden als zelfstandige ledenorganisaties, maar voor hun externe projecten richtten zij in 2006 de NSA op.” Een apart NSA-programma, ‘Sport & Ontwikkelingssamenwerking’, concentreert zich op de projecten in ontwikkelingslanden. Hallers stuurt dit programma aan. Eén van die projecten richt zich op Burkina Faso. Het vindt zijn oorsprong in het initiatief ‘Hoezo buitenspel?’ van de NKS en het toenmalige Novib (nu Oxfam Novib). Hallers: “Voor de NKS was dat anno 1998 een eerste stap in de sport & ontwikkelingssamenwerking. Het project bestond toen voornamelijk uit het verder ontwikkelen van sportopleidingen.” De organisatie zocht een lokale partner en vond die in INJEPS, het nationale opleidingsinstituut van Burkina Faso voor jeugdwerkers, sportleiders en leraren lichamelijke opvoeding.

Het spel

Inmiddels is ‘Hoezo buitenspel?’ afgerond. Hallers: “We hebben er – eerst als NKS en later als NSA – voor gezorgd dat INJEPS zelfredzamer werd. Zij kunnen de verbeterde sportopleidingen in hun land nu zonder onze hulp organiseren. Wij gaan daarom een stapje verder. Niet alleen in Burkina Faso, trouwens. Ook in Kenia, Indonesië, Zuid-Afrika en Suriname. Centraal staan nu vragen als: hoe kun je een gemeenschap opbouwen via sport? Hoe kun je mensen meer bij de maatschappij betrekken via sport? Hoe zorg je dat iedereen hierbij betrokken is?” Ongeveer een kwart van de NSA-werkzaamheden is gericht op ontwikkelingssamenwerking. De keuze van de landen waarin de organisatie actief is, is afhankelijk van allerlei factoren. “Maar we kijken vooral of er organisaties of mensen zijn die het werk uiteindelijk van ons kunnen overnemen. Onze insteek is altijd dat we na verloop van tijd niet meer nodig moeten zijn.”

Vaak vragen mensen uit een ontwikkelingsland de NSA om materiaal te sturen. Hallers: “Zij zien in het gebrek aan materiaal en goede velden vaak de oorzaak van een slechte sportinfrastructuur. Wij laten echter niet direct allerlei dure spullen invliegen. We kijken eerst wat mogelijk is in hun omgeving; vaak kun je al heel bereiken met vernieuwende spelen en organisatievormen.” En dan is het ook een stuk makkelijker om vrouwen en kinderen te betrekken, aldus Hallers. “We geven altijd aan dat toegang tot sport heel belangrijk is. Dat ieders inzet voor de samenleving groter is, als niemand buitenspel wordt gezet.” De NSA vindt hierin een gelijkgezinde in NCDO (zie pagina 6), met wie ze in 2007 en 2008 het pilotproject

SportFriends uitvoerde. Het idee achter SportFriends was Nederlandse sportverenigingen aan te sporen tot steun voor activiteiten in ontwikkelingslanden. Bijvoorbeeld het sponsoren van een sportclub in een ontwikkelingsland, het delen van kennis over trainingsmethodes of het uitwisselen van jeugdspelers.

De spelregels

Het voornaamste criterium voor deelname aan SportFriends is de verankering van het project binnen de vereniging. "Er moet grote betrokkenheid bij zijn", aldus Hallers. Zowel de Nederlandse vereniging als de club in het ontwikkelingsland dient een commissie te vormen die verantwoordelijk is voor het onderhouden van de samenwerking. "Onze ervaring is dat zo'n gemeenschappelijk initiatief de binding van leden met de eigen club verstevigt. We stellen geen eisen aan de grootte van de club of tak van sport. Nederlandse verenigingen kunnen zelf met een voorstel komen. Zo is er soms een clublid met *roots* in een ontwikkelingsland. Hij of zij wil daar dan iets opzetten. Maar soms worden we ook vanuit ons netwerk van vijftien buitenlandse partnerorganisaties gevraagd om in Nederland een club te zoeken. Net zoals Nederlandse clubs ons kunnen vragen een buitenlandse vereniging te zoeken via dat netwerk. Wij kijken dan wie bij wie past. Zo gezien zijn we een eigenlijk een soort *match makers*."

Lees meer over de NSA. Ga naar www.sportalliantie.nl.

Nederlandse hockeymeiden van H.C. Reeuwijk bespraken de *ins & outs* van hun sport met Oegandese leeftijdsgenoten (zie ook pagina 18).

VIER KINDEREN

“Dit is een vereniging waar je bij wilt horen!”, staat op de site van V.V. UDO. En dat is de club uit Oegstgeest niet alleen omdat er zo leuk gevoetbald en getennist wordt. Ze is het ook vanwege haar steun aan het Surinaamse dorp Vier Kinderen. Hier zamelt de club bijvoorbeeld oude netten, doelen en voetbalkleren voor in.

  NCDO invites **Luuk van der Zon, bestuurslid V.V. UDO**

 NCDO Waarom uitgerekend Suriname?

 Luuk Eén van onze leden, Glenn Joval, is in de buurt van Vier Kinderen geboren. Hij is al jaren actief binnen onze club; eerst alleen als voetballer, maar later ook als jeugdtrainer en scheidsrechter. Dat laatste is hij nog steeds. Glenn gaat regelmatig terug naar zijn geboortestreek en vroeg ons een jaar of zes geleden of we hem wilden ondersteunen bij zijn project.

 NCDO Waar bestond dat project uit?

 Luuk Hij wilde gebruikte voetbalspullen meenemen voor de jeugd van Vier Kinderen. Netten, ballen, dingen die weliswaar niet kapot zijn, maar wel zo versleten dat wij ze niet meer gebruiken. Ook wilde hij de jeugd – die door verveling en gebrek aan toekomstperspectief vatbaar is voor verdovende middelen en criminaliteit – afleiding bieden door een voetbalveld aan te leggen. Inclusief kleedkamers en een bescheiden tribune. Hij wilde hen, kortom, de mogelijkheid geven te sporten. En dat was een doel waar wij ons als bestuur van V.V. UDO goed in konden vinden.

 NCDO Wat deden jullie?

 Luuk We stelden tweedehands kleding en materiaal beschikbaar. Maar ook trainingsmethodes. Bij de aanleg van het veld kreeg Glenn financiële steun van De Plantage Vier Kinderen. Dit lokale vakantieoord wilde graag meewerken aan het project. Het probleem van Vier Kinderen is dat veel jongeren wegtrekken naar Paramaribo. Door het aanbieden van sport en werkgelegenheid probeert De Plantage Vier Kinderen dat tegen te gaan.

 NCDO Ligt het voetbalveld er inmiddels?

 Luuk In 2008 reisde ik met de drie andere bestuursleden van V.V. UDO naar Suriname om de opening van het veld bij te wonen. Het was een flink

feest, compleet met dorpsoudste en moeders die met eten rond het veld stonden. Zelfs de commissaris van het district was aanwezig. Hij opende het veld met bier, zoals daar gebruikelijk is. Helaas heeft het dorp niet lang van de aanwinst kunnen genieten. Door de moesson van 2008 overstromde alles. Ongedierte en ziekten kregen vrij spel en bewoners trokken massaal weg. Afgelopen najaar heeft Glenn er weer een kijkje genomen. Hij vertelde dat de bewoners teruggekeerd waren en dat het veld weer bespeelbaar was. Je moest geen mooi groen gazon verwachten, maar toch. Helaas begon niet veel later wéér een moesson.

 NCDO En nu?

 Luuk Door het verwoestende regenseizoen van vorig jaar kwam het hele project op zijn gat te liggen. Nu is het afwachten wanneer de moesson van dit jaar stopt. Maar zodra het kan, begint het voetballen weer. En dan gaat V.V. UDO ook weer door met het steunen van dit project. Er staan al tien sporttassen met kleding en materiaal klaar. We willen trouwens ook andere voetbalclubs betrekken bij de inzameling van kleding. Dan kan men in Vier Kinderen teams met verschillende shirts maken. Verder bestaan er plannen om, in samenwerking met Glenn en De Plantage Vier Kinderen, een slagbalveld aan te leggen. Speciaal voor jongens en meisjes die niet van voetbal houden. V.V. UDO wil daarvoor zeker fondswerven, als dat nodig is. Maar op dit moment is er vooral vraag naar kleding en materiaal.

  NCDO **Luuk van der Zon, bestuurslid V.V. UDO** have ended this chat

Contact met V.V. UDO? Mail: sportdevelopment@ncdo.nl.

OOK EEN ONTWIKKELINGSPROJECT STEUNEN?

TIPS VAN V.V. UDO:

- Betrek iemand die bekend is met de lokale situatie en bevolking bij het project.
- Heb geduld: in andere landen en culturen wordt niet altijd even efficiënt gewerkt.

GLENN JOVAL, INITIATIEFNER

“JONGEREN ZULLEN ZELF OOK GELD MOETEN INZAMELEN”

“Ik voetbal al bij V.V. UDO sinds ik in Nederland woon. Vierendertig jaar dus. Op een gegeven moment raakte ik in gesprek met de materiaalman, die allemaal oude broekjes, truitjes en ballen had liggen. ‘Dat moet naar mijn geboortedorp bij Vier Kinderen’, dacht ik. Ik vind het belangrijk dat jongeren daar niet rondhangen op straat, maar dat ze zich ontwikkelen, bijvoorbeeld door sport.

Aan de jeugd zelf zal het niet liggen: die sport graag. De grootste vijand van ons project is de natuur. In 2008 viel door de moesson alles in het water, letterlijk en figuurlijk. Toen ik in november in Vier Kinderen was, was het dorp nog steeds herstellende. Het veld was nog niet droog of in januari begon de volgende moesson. Niet zo erg als vorig jaar, gelukkig, maar er kan nog niet op het voetbalveld worden gespeeld. Wel op een ander veldje in de buurt. Daar geven twee vrijwilligers drie trainingen per week aan twee teams van jongens tussen de 11 en 15 jaar.

Pas als deze moesson afgelopen is, zullen ze weer op ‘ons’ veld spelen. Ik wil dan naast voetbal ook andere sporten promoten, zoals slagbal en atletiek. En ik ben met V.V. UDO-bestuurslid Luuk van der Zon aan het kijken hoe we een bezoek kunnen organiseren van jonge V.V. UDO-leden aan Vier Kinderen. De jongeren zullen dan in ieder geval zelf ook geld moeten inzamelen. Bijvoorbeeld met exposities, fietstochten en sponsorlopen. Anders is het niet te betalen.

Zelf ga ik eens in de twee jaar naar Suriname. Ik zou wel definitief terug willen, maar wacht nog even op m’n vrouw. Die moet nog twee jaartjes werken en dan kan ze, net als ik, met pensioen. Dan gaan we terug naar Suriname. Ik denk dat ik vanaf daar nog veel meer kan betekenen voor de jeugd van Vier Kinderen.”

// MTB STEENWIJK

FREE WHEELERS CYCLING CLUB

'A child in sport is better than a child in court.' Zo luidt het motto van de Free Wheelers Cycling Club (FWCC) in Kaapstad. Oprichter Trevor Knowlden houdt lokale kinderen via de fietssport uit de criminaliteit. In 2007 organiseerde de Nederlandse mountainbikevereniging MTB Steenwijk een uitwisseling met de Zuid-Afrikaanse club.

NCDO Waar begon het idee voor deze uitwisseling?

Gerard In de townships van Kaapstad. Daar maakte Trevor Knowlden kinderen enthousiast voor de mountainbikesport, om ze zo uit de criminaliteit te houden. Maar hij had slechts vijf fietsen en wist eigenlijk niet zo goed hoe hij zijn trainingen vorm moest geven. Dus ging hij op zoek naar ervaren trainers die hem dat konden vertellen. Via een Nederlandse kennis kwam hij bij mij terecht. We begonnen te mailen en zo ontstond langzaam het idee voor de uitwisseling.

NCDO Die er ook kwam. Hoe ging dat in z'n werk?

Gerard Twaalf Zuid-Afrikaanse renners kwamen in oktober 2007 voor drie weken naar Steenwijk. Overdag gingen zij met clubleden mee naar school. De voertaal op school was vanwege dit bezoek zoveel mogelijk Engels en veel lessen stonden ook in het teken van de uitwisseling. 's Middags traiden en aten we met de hele groep. 's Avonds en in het weekend organiseerden we steeds culturele activiteiten of wedstrijden. Ons programma was eigenlijk net iets te vol. In februari 2008 waren wij aan de beurt. We vertrokken met z'n twaalven naar Kaapstad, waar ook ons een vol programma wachtte. Vooral het bezoek aan het slavenmuseum staat me nog helder voor de geest. Ik schaamde me kapot voor wat Nederland heeft aangericht in Zuid-Afrika. Maar gelukkig namen zij ons helemaal niets kwalijk. Ik vond de warmte en positiviteit van de mensen heel indrukwekkend, vooral in de straatarme townships van Kaapstad.

NCDO Hoe kwamen jullie aan het geld voor dit project?

Gerard Deze uitwisseling is voor een groot deel mogelijk gemaakt door subsidie via het Xplore-project van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. In ruil moest elke deelnemer minimaal 150 mensen informeren over zijn uitwisseling. Bijvoorbeeld door het geven van presentaties of lezingen. De jongeren die op uitwisseling gingen, betaalden zelf 250 tot 500 euro voor hun reis. De rest van het geld kwam uit inzamelingsacties. Deelnemers verkochten pepernoten, haalden lege flessen op, dat soort dingen. Ook ging een aantal stafleden en vrijwilligers de boer op om materialen en geld voor het project te verzamelen bij bedrijven in de buurt.

NCDO Klinkt alsof het allemaal heel soepel verliep. Geen hobbels op de weg?

Gerard In de maanden voordat de renners uit Kaapstad naar Nederland zouden komen, staakten de ambtenaren in Pretoria. Daardoor waren de paspoorten niet op tijd klaar en kon de groep pas een week later naar Nederland komen. Eén van hen moest zelfs thuisblijven, omdat zijn paspoort na die week nog steeds niet klaar was. Verder waren er geen hobbels van betekenis. Het contact tussen de jongeren was uitstekend en cultuurverschillen speelden nauwelijks een rol. Samen door de bossen fietsen: daar draaide alles om. In principe was de voertaal Engels, maar soms werd er een mengelmoesje van Zuid-Afrikaans en Nederlands gesproken. Het moeilijkst van dit project was – en is – eigenlijk dat er nog zoveel méér gedaan kan worden. We hebben dan wel vijftien mountainbikes achtergelaten en sturen binnenkort nog wat zadelpennen. Maar daar willen we eigenlijk het niet bij laten.

NCDO Wat zouden jullie dan nog willen doen?

Gerard Als we opnieuw subsidie krijgen, willen we in 2010 weer een uitwisseling organiseren. En we zouden in de toekomst graag drie of vier oudere renners naar Nederland laten komen. Om ze een aantal maanden met ons mee te laten trainen en ze te leren hoe ze het beste trainingen kunnen opzetten. Na die maanden kunnen zij hun kennis en kunde overdragen aan de jongere renners in Kaapstad. Zo wordt vooruitgang en continuïteit gewaarborgd.

NCDO & Gerard Gutjens, trainer MTB Steenwijk have ended this chat

Contact met MTB Steenwijk? Mail: sportdevelopment@ncdo.nl.

OOK EEN ONTWIKKELINGSPROJECT STEUNEN?

TIPS VAN MTB STEENWIJK:

- Gewoon doen en vooral: niet opgeven!
- Maak gebruik van je wereldwijde contacten.
- Benader mensen die ervaring hebben met ontwikkelingsprojecten en laat je door hen informeren.
- Maak een uitwisselingsprogramma niet te vol.

TREVOR KNOWLDEN, OPRICHTER FWCC

“HET ENTHOUSIASME VAN DE GASTOUDERS WAS INDRUKWEKKEND”

“Mijn Free Wheelers Cycling Club wil jongeren in sloppenwijken een kans geven. Door ze van de straat te halen en enthousiast te maken voor sport. Zo belanden ze hopelijk niet in de criminaliteit. De uitwisseling met MTB Steenwijk is een grote steun in de rug geweest.

We hebben ontzettend veel geleerd van de trainers en leden van MTB Steenwijk. Vooral over de techniek van het fietsen. Dat leren we nu weer aan onze leden. Maar het was in meer opzichten een ervaring die ik nooit zal vergeten. Zo zal de steun van de mensen van de Nederlandse ambassade in Kaapstad me altijd bij blijven. Zij gaven ons goede adviezen en behandelden ons met veel respect. De enorme gastvrijheid en het enthousiasme van de Nederlandse gastouders vond ik ook heel indrukwekkend. In Kaapstad moedigden de ouders hun kinderen niet of nauwelijks aan tijdens hun voorbereidingen op de uitwisseling. Veel ouders zagen het nut er niet van in of hadden sowieso geen tijd voor de opvoeding van hun kinderen, omdat ze zeven dagen per week werkten. Dat was moeilijk. Hopelijk verandert dat in de toekomst.

Mijn droom is veel meer van dit soort projecten te doen. Het mooiste zou zijn om bijvoorbeeld elke twee jaar met een nieuwe groep kinderen op uitwisseling te gaan. En hun zo een onvergetelijke ervaring te bezorgen, zoals wij in 2007 hadden in Steenwijk. Tot die tijd trainen we elke zaterdag en zondag. We volgen dan de meest fantastische routes in Kaapstad. Ook voor fietsers uit Nederland valt er nog veel te zien!”

UGANDA HOCKEY TOUR

“Maatschappelijk verantwoord ondernemen? Het Oeganda-hockeyteam gaat ervoor!” Met die zinnen eindigde een powerpointpresentatie op H.C. Reeuwijk. Onderwerp van de presentatie: één van de meisjeshockeyteams had niet alleen een inzamelingsactie gehouden voor Oeganda, maar ook een bezoek van acht dagen aan dat land gebracht. Onder meer voor een toernooi.

Het spelniveau van hun Oegandese leeftijdsgenoten viel de meisjes van H.C. Reeuwijk alleszins mee; winnen was veel moeilijker dan gedacht.

Jenneke van der Wijden, mede-organisator van de Uganda Hockey Tour

status: online

NCDO invites Jenneke van der Wijden, mede-organisator van de tour to the chat

Was het een succesvol bezoek?

In meer dan één opzicht. Om te beginnen: sportief. De meiden, toen nog allemaal rond de 16 jaar, wonnen bijvoorbeeld een geweldig hockeytoernooi. Op de velden bij een lokale school, Kings College, speelden ze tegen zeven Oegandese teams – het ene moment in de regen, het andere in de stralende zon. Ze verwachtten een bijzonder slecht niveau, maar dat viel mee. De Afrikaanse speelsters konden goed slaan, speelden uitstekend over en konden prima met het hobbelige grasveld overweg. De tegenpartij in de finale speelde heel fel en heel snel, maakte zelfs de 1-1, maar zag dat doelpunt afgekeurd worden. Daardoor wonnen wij met 1-0 de bokaal, die trouwens in het bijzijn van de Oegandese staatssecretaris voor Onderwijs werd uitgereikt.

En afgezien van het sportieve succes?

In Nederland hadden de meiden op allerlei manieren geld ingezameld. Bijvoorbeeld door negerzoenen en suikerspinnen te verkopen, serveerwerk te doen, de Rotaryclub en de Lionsclub Reeuwijk te bezoeken, een sponsordiner voor hen te organiseren, bij middelbare scholen langs te gaan, een touwtrekwedstrijd bij de Rotary Oudewater op poten te zetten en benefietwedstrijden te spelen tegen onder meer de Rabobank. De totale opbrengst was bijna € 22.000,-. Ook namen we twintig laptops mee. Allemaal voor het Hospice Africa Uganda. Dat is zowel een polikliniek/dagverblijf voor ernstig zieke kinderen en volwassenen, als een opleidingscentrum voor artsen en verpleegkundigen in de palliatieve zorg. Van het geld kon het centrum onder meer een busje kopen en voor 3 jaar een onderhoudscontract afnemen. Zo kon ze patiënten vervoeren en onderwijs geven in kleine dorpen.

Hoe kwamen jullie op Oeganda als reisbestemming?

Een man wiens kinderen op H.C. Reeuwijk zitten, Ronald Scheer, ging in 2005 voor zaken naar Oeganda. Daar ontmoette hij Patrick Yoacal, die hockeytraining gaf aan Oegandese straatkinderen. Patrick nam Ronald mee naar één van zijn trainingen, waarop Ronald aan onze club vroeg of er gebruikte hockeyspullen waren die naar Oeganda zouden kunnen. Ik zamelde dat materiaal in en Ronald nam het mee op zijn volgende reizen. In 2006 ontstond het idee om met een team en drie volwassen begeleiders naar Oeganda te gaan. Om te kijken of de spullen goed waren aangekomen. Maar ook om de meiden te laten ondervinden wat de verschillen én overeenkomsten zijn tussen Nederland en een ontwikkelingsland. In oktober dat jaar stonden we in Afrika.

En waarom het Hospice Africa Uganda als goed doel?

We wilden daar niet met lege handen aankomen. Dus hadden we de Nederlandse ambassade in Oeganda gevraagd voor welk doel we het beste geld konden inzamelen. Het Hospice Africa Uganda, zei men: een hen vertrouwde, betrouwbare organisatie. Dankzij dit centrum zagen de meiden ook een rauwere realiteit dan alleen de indrukwekkende landschappen, exotische dieren, lokale markten en leuke kroegen. Het Hospice nam hen mee op thuisbezoeken, bijvoorbeeld naar een man met aids en een vrouw met kanker in haar oog. Anderen mochten mee naar het ziekenhuis van Kampala. En zelfs naar de lokale gevangenis, waar het Hospice ook zorg verleent.

Zijn er na het bezoek nog activiteiten geweest?

We zijn bezig gebleven met het inzamelen van kleren. Ook zijn we met het SportFriends-project [zie pagina 9, red.] aan het kijken of we met steun van de Nederlandse Sport Alliantie en NCDO een internationaal hockeytoernooi kunnen organiseren. Hopelijk kunnen we dan, in 2010, een Oegandees en Zuid-Afrikaans team naar Reeuwijk laten komen. Daarnaast zijn er gesprekken geweest met het bestuur van onze club over een nieuwe reis. Misschien niet naar Oeganda, maar naar een ander Afrikaans land. Er staat nog niks vast. Voor jeugdleden zou het in elk geval fantastisch zijn. En voor de club interessant. De vorige reis bracht veel positieve publiciteit voor H.C. Reeuwijk: lokaal, regionaal en zelfs nationaal.

NCDO ✨ Jenneke van der Wijden, mede-organisator van de tour have ended this chat

Contact met H.C. Reeuwijk? Mail: sportdevelopment@ncdo.nl.

OOK EEN ONTWIKKELINGSPROJECT STEUNEN?

TIPS VAN H.C. REEUWIJK:

- Zorg voor betrouwbare contacten om in het ontwikkelingsland mee samen te werken.
- Bestudeer de talenten, vaardigheden en netwerken van degenen die het project willen organiseren. Pas daar de taakverdeling op aan.
- Verwacht niet dat je veel kunt leunen op Nederlandse organisaties die dit soort projecten ondersteunen. Zij kunnen hier en daar bijspringen, maar nemen niet het gros van het werk over.
- Probeer je gemeente erbij te betrekken. Gemeenten hebben gesteld zich in te zetten voor de Millennium Development Goals (www.millenniumdoelen.nl) en willen je project daarom wellicht steunen.
- Bereid je erop voor dat je eindeloos geduld en veel tijd moet hebben wanneer je iets probeert te organiseren in een ontwikkelingsland.

// DE STICHTING MEER DAN VOETBAL

“SOCIALE BETROKKENHEID IS GOED VOOR HET IMAGO”

‘Voetbal heeft meer dan twee doelen.’ Zo luidt het motto van de Stichting Meer dan Voetbal. De organisatie wil laatstgenoemde sport, met zijn grote invloed op de maatschappij, inzetten voor een betere samenleving. Hiervoor werkt ze samen met profvoetbalclubs, clubponsors, overheden en maatschappelijke organisaties. De Stichting Meer dan Voetbal richt zich vooral op Nederland, maar ook op ontwikkelingslanden.

In het project 'Sporten met een hoger doel!' stimuleren spelers uit het eerste van FC Den Bosch kinderen om gezonder te leven (zie ook pagina 38).

De aanloop

“Professionele voetbalclubs zijn bedrijven. Grote bedrijven, vaak. Waarom zouden die niet, net als andere ondernemingen, aan maatschappelijk verantwoord ondernemen (mvo) doen? Ze zijn daar bij uitstek geschikt voor: er zijn veel bewonderende ogen op hen gericht en voetbal is een geliefd spel, bij jong en oud, man en vrouw. Clubs hebben daarmee een groot bereik en kunnen flinke impact hebben.” Zo formuleert Edu Jansing, directeur van de Stichting Meer dan Voetbal, in een notendop de gedachte achter de oprichting van zijn organisatie in 2004 door de KNVB, Eerste Divisie (CED) en de eredivisie (CV).

“De focus van de Stichting Meer dan Voetbal is gericht op de inzet van het voetbal voor de samenleving. Dat doen we door het verbreden, verdiepen en zichtbaar maken van de maatschappelijke rol van voetbal. Zo wordt voetbal ingezet in een effectieve aanpak van obesitas, maar ook als platform voor moeilijk bereikbare doelgroepen. Dankzij de populariteit van de sport kunnen amateurverenigingen bovendien een bindende rol in hun wijk spelen. Mvo is ook goed voor het voetbal zelf: het vergroot de betrokkenheid van de fans, draagt bij aan de reputatie van de club en kan de leefbaarheid van de wijken rond het stadion verbeteren.”

Het schot

Het adviseren van clubs bij het vormen en uitvoeren van hun mvo-beleid. Het zelf organiseren van landelijke, cluboverstijgende, maatschappelijke voetbalprojecten. En *last but not least*: Nederlanders laten zien wat de impact van voetbal op de samenleving is, bijvoorbeeld door de sociale projecten van voetbalclubs voor het voetlicht te brengen. (Dit laatste ook in de hoop dat andere clubs zich door die projecten laten inspireren.) Zo luiden de drie taken die de Stichting Meer dan Voetbal zichzelf stelt. Kernthema's daarbij zijn 'Gezondheid', 'Niemand buitenspel' en 'Sportiviteit & respect'.

Binnen het thema 'Gezondheid' organiseert de Stichting Meer dan Voetbal zelf het succesvolle project 'Scoren voor gezondheid'. Jansing: “Kinderen op basisscholen tekenen hierin een 'contract' bij één van de spelers van een lokale profclub. Daarin beloven ze twintig weken gezond te eten en goed te bewegen. Omdat ze dit aan één van hun helden beloven, zijn ze extra gemotiveerd. We zitten nu in het derde jaar en bereiken zo'n 10.000 kinderen. Alle Eredivisieclubs doen mee.” Wat 'Niemand buitenspel' betreft, organiseert de stichting onder meer de Dutch Homeless Cup voor dak- en thuislozen. En qua 'Sportiviteit & respect' geeft de organisatie bijvoorbeeld ondersteuning aan voorlichting tegen discriminatie, zoals een anti-racismecampagne van NEC, maar ook aan activiteiten tegen homofobie,

spreekkoren en geweld rond het voetbalveld. “Dat geweld lijkt trouwens af te nemen zodra een club zich meer inzet voor zijn omgeving – en supporters daarbij betreft”, zegt Jansing. “Neem F.C. Cambuur. Sinds die club zich is gaan inzetten voor de omliggende wijken, is niet alleen haar imago verbeterd, maar ook het aantal voetbalrellen afgenomen.”

Het doelpunt

“De Stichting Meer dan Voetbal is constant in beweging”, zegt Jansing. “Zo gaan we ons in de toekomst, naast profclubs, ook richten op amateurverenigingen.” Het gaat in 85 procent van de gevallen om Nederlandse initiatieven, aldus de directeur, wiens organisatie de KNVB adviseert op het gebied van mvo. “De overige 15 procent bestaat uit internationale projecten. Bijvoorbeeld van clubs als Ajax in Zuid-Afrika. Daar berichten we over in onze webartikelen en nieuwsbrief. We willen de kracht van voetbal inzetten voor een betere wereld. En hoewel onze focus bij dit streven wel op Nederland ligt, want er is hier nog zoveel te doen, kijken we soms ook over de grenzen.”

Lees meer over de Stichting Meer dan Voetbal.

Ga naar www.meerdanvoetbal.nl.

De meeste jongens op de club komen uit townships. Ruim negentig procent. Ze voetballen bij Ajax Cape Town omdat ze lokale talenten zijn. Misschien wel de nieuwe Benni McCarthy's en Steven Pienars: spelers die óók in de arme wijken van Zuid-Afrika opgroeiden, uitblonken op het veld, bij het Nederlandse Ajax mochten spelen en via Amsterdam hun weg vonden naar naar de Europese voetbaltop.

Jaap Stam van Ajax deelt in 2007 handtekeningen uit aan jongens uit een township in Kaapstad.

Simone Freling, PR-manager Ajax

status: online

NCDO invites Simone Freling, PR-manager to the chat

Is Ajax Cape Town puur een voetbalopleiding?

Ja en nee. Het is een voetbalopleiding die zich heel betrokken opstelt ten opzichte van de samenleving van Kaapstad. Zoals Ajax het in Nederland belangrijk vindt zich in te zetten voor de maatschappij, vindt ze dat ook in Zuid-Afrika. Ajax Cape Town draagt al sinds de oprichting in 1999 bij aan de ontwikkeling van kinderen uit townships. De club brengt hen via kwalitatief hoogstaande trainingen vaardigheden bij die bij uitstek geleerd worden in het voetbal: doelgericht zijn, doorzetten, samenwerken en omgaan met winst en verlies.

En de townshipkinderen die niet bij Ajax Cape Town spelen?

Zij krijgen van Ajax Cape Town onder meer voorlichting over aids en drugs. Bovendien werkt de club sinds 2007 met Ajax Amsterdam en de Johan Cruyff Foundation samen aan 'Missie Kaapstad': een project waarin we sportveldjes aanleggen in townships en sportactiviteiten organiseren. Zo is het eerste elftal van Ajax in 2007 op bezoek geweest in Zuid-Afrika. Ze gingen niet alleen naar Ajax Cape Town, maar bezochten ook de arme wijken van Kaapstad en gaven daar clinics. De kinderen daar waren zó blij met hun bezoek. En neem verder de township Khayelitsha. Daar werd in 2008 het Ajax Cruyff Court Cape Town geopend. Op dit veldje kunnen kinderen nu voetballen wanneer ze maar willen; het is altijd open. Ajax heeft speciaal de stichting Score ingezet om er voetbaltoernooitjes, festivals, workshops en clinics te organiseren.

Loopt Ajax daarbij weleens tegen problemen op?

Vooralsnog niet. Het enige wat je misschien wat lastig kunt noemen, is dat wij in Amsterdam zitten en dat we dus op afstand met lokale partijen moeten overleggen. Met de gemeente, ministeries, noem maar op. Dat kost wat meer tijd dan in Nederland, maar echt een probleem is het niet.

Wat staat er bij Ajax nog op stapel voor Kaapstad?

We willen nog meer maatschappelijk werk verrichten – bijvoorbeeld door voetbalveldjes aan te leggen in de townships en activiteiten te organiseren. Bovendien staat er weer een bezoek van ons eerste elftal aan Ajax Cape Town en de townships op de rol. En de jeugdopleiding van Ajax Cape Town verhuist binnenkort naar Khayelitsha. We hopen zo nog meer kinderen uit de townships te bereiken en te helpen.

NCDO ✕ Simone Freling, PR-manager have ended this chat

Contact met Ajax? Mail: sportdevelopment@ncdo.nl.

OOK EEN ONTWIKKELINGSPROJECT STEUNEN?

TIPS VAN AJAX:

- Bedenk een goed en haalbaar plan.
- Zorg voor goede contacten, vooral in het buitenland. Door de afstand moet je zeker weten dat je contactpersonen betrouwbaar zijn.

SHOOZ MEKUTO, PR-MANAGER AJAX CAPE TOWN

“WIJ BIEDEN KINDEREN TOEKOMSTPERSPECTIEF”

“Ik ben geboren in de township Guguletu, waar ik een voetbalteam oprichtte. Op een gegeven moment speelde ons team vriendschappelijke wedstrijden tegen de jeugd van Ajax Cape Town. Zo konden we zien hoeveel we als townshipteam nog moesten verbeteren in vergelijking met een professioneel elftal. Ruim acht jaar geleden kreeg ik de kans om als PR-manager bij Ajax Cape Town te komen werken.

Op dit moment leiden we 120 kinderen tussen de 9 en 19 jaar op. Zij komen bijna allemaal uit townships. Ajax Cape Town brengt de kinderen in deze wijken hoop. Zij dromen ervan bij ons te spelen, omdat zij weten dat die kans bestaat en dat er voor wie héél goed is zelfs een sportcarrière in het verschiet ligt. Dat toekomstperspectief is belangrijk in een wereld waar zulk perspectief schaars is. Ajax Cape Town heeft ook een sociaal programma opgezet voor deze kinderen. Vier lokale vrijwilligers, die begeleid worden door Ajax Cape Town, gaan dagelijks ieder langs twee basisscholen om leerlingen allerlei dingen te vertellen over het leven. Onderwerpen zijn bijvoorbeeld roken, aids en wapenbezit. We proberen kinderen zo uit de problemen te houden en ze te leren hoe ze een veilig en gezond leven kunnen leiden.

De impact die Ajax Cape Town heeft op de gemeenschap, door het werven van jonge spelers, maar ook door de schoolprojecten die we organiseren, vult me met trots. Datzelfde geldt voor Missie Kaapstad; dat project is goed voor de ontwikkeling van de townships. Het brengt sportfaciliteiten in verwaarloosde gebieden en verbetert zo de leefomstandigheden van kinderen. Daar gaat Ajax Cape Town mee door. We gaan door met het helpen ontwikkelen van onze gemeenschap, want die brengt ons de spelers van morgen. Ons motto is niet voor niets: ‘Kinderen hebben de toekomst’.

Eerst Oekraïne, toen ook Georgië en later zelfs Roemenië. Drie landen waar Stichting Breath actief is. Nico de Borst, bestuurslid van eredivisieclub Sparta, was in 1995 mede-oprichter van deze organisatie. Met steun van onder meer Sparta, biedt Stichting Breath hulpbehoevende kinderen een beter leven. Via onderdak, onderwijs en sportmogelijkheden.

In het Sparta Kinderdorp in Roemenië geeft Stichting Breath tientallen straat- en gehandicapte kinderen de kans op een beter leven.

 NCDO Hoe wordt een bestuurslid van Sparta voorzitter van een stichting voor oud-Oostbloklanden?

 Nico In de jaren '90 liep ik marathons voor goede doelen. In een Spartashirt, want dat is mijn favoriete club. Op een gegeven moment vroeg een bevriende kinderarts die vaak in oud-Oostbloklanden kwam, Diederik van Heemstra, of ik samen met hem een goed doel voor die landen wilde opzetten. Dat werd Stichting Breath. Sparta is vanaf het begin bij deze organisatie betrokken geweest. Omdat ik bestuurslid ben bij Sparta, maar ook omdat de club het heel belangrijk vindt haar maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen. Sparta staat dicht bij het volk, zowel in binnen- als buitenland. We spelen op het hoogste niveau, maar hebben nog steeds het karakter van een amateurclub.

 NCDO Hoe ziet Sparta's betrokkenheid eruit?

 Nico Stichting Breath kan altijd rekenen op Sparta. Voor publiciteit, maar ook voor fondswerving of kledinginzamelingsacties. Zo doneert Sparta regelmatig de opbrengsten van een wedstrijd aan Stichting Breath. En ik ben geloof ik de enige die blij is wanneer Sparta weer een andere sponsor heeft en dus nieuwe kleding krijgt. Dan kan ik onze oude shirts meenemen naar onze projecten in het buitenland. Als eerbetoon aan Sparta's jarenlange steun aan Stichting Breath, heet het opvanghuis voor straat- en gehandicapte kinderen in Roemenië 'Sparta Rotterdam Kinderdorp'. Dat gebouw is zelfs in de Spartakleuren rood en wit geschilderd. In het 'dorp' wonen permanent 42 kinderen. Daarnaast krijgen 60 tot 70 jongens en meisjes er medische behandelingen. En sinds vorig jaar hebben we een speciaal sportproject opgezet.

 NCDO Hoe is het om in oud-Oostbloklanden te werken?

 Nico Het is moeilijk om er iets van de grond te krijgen. Je moet ontzettend doorzetten en in een kaal stuk grond toekomst kunnen zien. Zo is ook het Sparta Rotterdam Kinderdorp ontstaan. Laatst liep ik het dorp

binnen en toen hoorde ik de kinderen buiten al zingen. Toen ik bedacht hoe het er eerst uitzag, kreeg ik spontaan kippenvel. Dat krijg ik sowieso als ik de kinderen daar zie. Tijdens één van mijn bezoeken organiseerden we voor straatkinderen wedstrijdjes penaltyschietsen. Een meisjes, Adriana, won. Ze kreeg één van de bekercups die ik had meegenomen en met zijn allen zongen we 'You are the champion' voor haar. Sindsdien vindt Adriana voetbal helemaal geweldig en vraagt ze elke keer als ik haar zie of we gaan voetballen. Dat is toch fantastisch?

 NCDO Doet Sparta nog meer op maatschappelijk gebied?

 Nico Sparta heeft twee grote maatschappelijke partners: Stichting DaDa, voor ondersteuning van zieke kinderen in Nederland, en Stichting Breath. De club zal zich voor beide stichtingen blijven inzetten. Daarnaast steunt Sparta nog een aantal nationale projecten. En bij het bestuur ligt een verzoek voor hulp aan de Stichting Township Kayamandi. Deze organisatie probeert de leefomstandigheden in de township Kayamandi in Zuid-Afrika te verbeteren.

NCDO ✨ Nico de Borst, bestuurslid Sparta en voorzitter van Stichting Breath have ended this chat

Contact met Sparta? Mail: sportdevelopment@ncdo.nl.

OOK EEN ONTWIKKELINGSPROJECT STEUNEN?

TIPS VAN SPARTA:

- Neem contact op met Stichting Breath. Deze organisatie wil nog veel meer sportverenigingen betrekken bij ons werk.
- Zorg dat je voldoende doorzettingsvermogen en een vechtersmentaliteit hebt. Want ontwikkelingswerk is topsport.

PETRE GRIGORE, VICE-VOORZITTER STICHTING BREATH ROEMENIË

“WE ZORGEN DAT JONGVOLWASSENEN OP EIGEN BENEN LEREN STAAN”

“Nico bezoekt Roemenië in 1998 voor het eerst. Hij kwam toen naar het Camin Spital, een kliniek voor geestelijk gehandicapte kinderen. In die periode was de situatie voor kinderen in Roemenië heel slecht. Nico vertelde over zijn plannen om de leefomstandigheden van Roemeense kinderen te verbeteren. Wij, medewerkers van het Camin Spital, wilden graag helpen. Dus richtten we in 2001, samen met Nico, Stichting Breath Roemenië op.

In datzelfde jaar startten we met de bouw van het Sparta Rotterdam Kinderdorp, waar inmiddels 42 straat- en gehandicapte kinderen wonen. Er zijn ook veel jongens en meisjes die voor een dagbehandeling in het Medisch Centrum langskomen. Of voor sportactiviteiten, want sinds 2007 heeft het dorp een speciaal sportcomplex, waar we sportlessen en activiteiten organiseren. Kinderen uit het dorp, maar ook uit de buurt, kunnen hier gratis gebruik van maken.

Voor mij was de bouw van het Spartadorp heel speciaal. Ik heb in de afgelopen jaren met eigen ogen kunnen zien hoe belangrijk deze plek is voor kinderen. Voor degenen die er wonen, maar ook voor degenen die op bezoek komen. Eigenlijk is elke dag indrukwekkend. Het meest emotionele moment was tot nu toe de dag dat we de eerste kinderen van het Camin Spital naar het Sparta Kinderdorp brachten; zij waren zo blij. Helaas moesten we wel bijna honderd kinderen achterlaten. We konden ze nu eenmaal niet allemaal meenemen.

In de toekomst willen we zorgen dat nog meer Roemeense kinderen een beter leven krijgen, door het geven van medische zorg en het organiseren van sportactiviteiten. Ook gaan we een project ontwikkelen voor 18-plussers, omdat het Spartadorp eigenlijk alleen bedoeld is voor kinderen. We willen zorgen dat jongvolwassenen op eigen benen kunnen staan en ze daarbij zoveel mogelijk helpen, bijvoorbeeld door trainingen of werk aan te bieden.”

Scholing, voedsel en onderdak. Basisbehoeften die voor talloze kinderen ter wereld niet vervuld worden. De internationale hulporganisatie ChildsLife zorgt ervoor dat dit wél gebeurt. Daarvoor krijgt ze steun van maatschappelijke partners in Nederland. Jupiler League-club H.F.C. Haarlem helpt ChildsLife bijvoorbeeld aan publiciteit en inkomsten.

NCDO Is H.F.C. Haarlem al lang partner van ChildsLife?

Johan We steunen de organisatie nu drie seizoenen. Eerst was die steun beperkt. ChildsLife mocht bijvoorbeeld onze businessclub bezoeken om sponsors te vinden. Veel meer was het niet. Maar sinds 2007 zijn we officieel 'maatschappelijk partner' van de organisatie. Dat komt omdat we het als club belangrijk vinden verder te kijken dan het voetbalveld. We willen onze leden bewust maken van de maatschappij, zowel in Nederland als daarbuiten.

NCDO Dus de samenwerking is intensiever geworden?

Johan Eind 2007 speelde H.F.C. Haarlem een herdenkingswedstrijd tegen Spartak Moscow, ter nagedachtenis aan de toeschouwers die 25 jaar geleden dodelijk in de verdrukking raakten tijdens het verlaten van het stadion. Een deel van de opbrengst van die wedstrijd ging naar ChildsLife. De organisatie besteedde het bedrag vervolgens aan de opvang van straatkinderen in Rusland. We organiseerden in 2008 ook een avond voor onze sponsors om geld in te zamelen voor ChildsLife. Met dat geld is een school in het Keniaanse Masaïgebied uitgebreid.

NCDO Jullie steun richt zich met name op geld inzamelen?

Johan Onze samenwerking is vooral gericht op het genereren van publiciteit en inkomsten voor ChildsLife. Daarvoor gebruiken we de marketingkanalen van onze club. Maar we werken ook samen in het 'Scholenproject'. Daarin bezoekt steeds één van onze voetballers uit het eerste elftal, samen met iemand van ChildsLife, een school in Haarlem. Die voetballer vertelt dan hoe het is om profvoetballer te zijn. Vervolgens maakt hij een vergelijking met het leven in een ontwikkelingsland, waar het voor kinderen vaak niet eens mogelijk is om te voetballen. En dan geeft ChildsLife een presentatie over dat ontwikkelingsland. Zo hopen wij scholieren te raken en maatschappelijk bewuster te maken.

NCDO Is het tijdrovend, dit mvo-beleid?

Johan Het is meer werk dan je denkt. Sponsors en leden enthousiast maken en informeren is een hele klus. Zeker in economisch moeilijke tijden ziet men het geld toch liever naar de eigen club gaan. En soms gaan voetbalzaken en maatschappelijke projecten een beetje door elkaar lopen. Daarom hebben wij sinds afgelopen jaar een aparte stichting, speciaal voor onze maatschappelijke projecten: 'H.F.C. Haarlem voor Haarlem (en) meer'. Vanuit die stichting gaan we in de toekomst zeker door met het steunen van ChildsLife. Maar concrete plannen of acties zijn er op dit moment nog niet.

NCDO & Johan Tempelaar, hoofd communicatie & PR van H.F.C. Haarlem have ended this chat

Contact met H.F.C. Haarlem? Mail: sportdevelopment@ncdo.nl.

OOK EEN ONTWIKKELINGSPROJECT STEUNEN?

TIPS VAN H.F.C. HAARLEM:

- Plan goed! Dit soort steun is tijdrovend.
- Probeer voetbalzaken en maatschappelijke projecten te scheiden. Richt bijvoorbeeld een aparte stichting op.
- Informeer leden en sponsors goed over het project, zodat zij het belang ervan inzien.
- Maak interne en extern heldere afspraken over de rol van je vereniging binnen een project.

SPONSORSTEUN:

“JBK is sponsor van HFC Haarlem omdat deze club zich niet alleen voor zakelijke, maar ook voor maatschappelijke doelen inzet. JBK heeft de opbrengst van zijn 15-jarig jubileumfeest dan ook ter beschikking gesteld aan het, door H.F.C. Haarlem gesteunde, ChildsLife.”

- JBK Kantoorinrichters

Een juf van de door ChildsLife gesteunde Enaura Feeder School in het Keniaanse Masaiëgebied legt een spel uit aan haar leerlingen.

SPORTEN MET EEN HOGER DOEL!

Welk kind wil niet leren voetballen van een profspeler? Het project 'Sporten met een hoger doel!' laat die wens in vervulling gaan. Eerste-elftalspelers van Jupiler League-club F.C. Den Bosch (maar ook van MVV en Fortuna Sittard) geven clinics aan jeugdspelers van amateurverenigingen en scholieren. De kinderen krijgen daarbij ook voorlichting over ontwikkelingslanden en worden betrokken bij armoedebestrijding.

F.C. Den Bosch-speler Ivo Rossen (uiterst rechts) gaf in het seizoen 2007-2008 een voetbalclinic aan de pupillen van een plaatselijke amateurvereniging – en bracht hen gelijk iets bij over armoedebestrijding.

Ad van Alebeek, manager marketing & communicatie F.C. Den Bosch

status: online

NCDO invites Ad van Alebeek, manager marketing & communicatie F.C. Den Bosch to the chat

Is 'Sporten met een hoger doel!' jullie eigen initiatief?

Het project is in Nederland opgezet door de Nederlandse Sport Alliantie (NSA) [zie voor meer over de NSA: pagina 7, red.] en ontwikkelingsorganisaties Oikos en ICCO. Zij deden dat in het kader van de campagne 'EEN: armoede de wereld uit'. De NSA vroeg ons mee te doen. Wij zeiden meteen 'ja', omdat we het belangrijk vinden betrokken te zijn bij de maatschappij. En naarmate we langer met dit project bezig zijn, vinden we het steeds leuker. Het begint steeds meer te leven binnen de club.

Hoe lang zijn jullie er al bij betrokken?

Sinds de start van het project in 2007: op 19 oktober, Wereldarmoededag. We bezochten dat jaar zestien amateurverenigingen in Den Bosch. De E'tjes en F'jes kregen eerst een presentatie van de NSA en Oikos over ontwikkelingslanden. Daarna gaven twee spelers uit het eerste elftal een clinic. Een mooi één-tweetje, zoals we in de voetbalwereld zeggen. Na deze clinic moesten de kinderen een papieren bal maken. We hoopten dat ze zo beter beseften dat hun leeftijdsgenootjes in ontwikkelingslanden vaak niets anders hebben om mee te voetballen dan in elkaar geflanste papieren ballen. Het kind met de mooiste bal kreeg een VIP-behandeling tijdens een thuiswedstrijd van F.C. Den Bosch. Het was een groot succes. Iedereen was enthousiast.

Enthousiast genoeg om in 2008 weer mee te doen?

Precies! Toen we nieuwe plannen aan het maken waren, verkeerden we nog helemaal in EK-sferen. Vandaar dat we het project toen aan het WK Voetbal 2010 in Zuid-Afrika

koppelden. De algemene opzet bleef wel hetzelfde als in 2007, alleen wilden we nu zorgen dat de kinderen meer betrokken werden bij ontwikkelingswerk. We besloten inzamelingsacties te starten voor een sportontwikkelingsproject van de NSA en Oikos in Zuid-Afrika. Elk kind stopte wat geld in een collectebus, al was het maar één eurocent. Zo kregen ze echt het gevoel bij te dragen aan het project. In totaal was de opbrengst ruim € 1.800,-. De kinderen die mee hadden gedaan, mochten een thuiswedstrijd van F.C. Den Bosch bijwonen. En in de rust mochten degenen die het meeste geld hadden opgehaald als beloning penalty's nemen. Dat was ontzettend leuk.

Waren de kinderen niet vooral geïnteresseerd in de clinics?

Natuurlijk wilden ze het liefst voetballen met onze spelers. Toch was er ook een enorme *drive* om mee te denken. Bijvoorbeeld bij het maken van die papieren ballen. Ook het fanatisme waarmee geld werd ingezameld, vond ik heel indrukwekkend.

Wat zijn nu de plannen?

We gaan rond september 2009 opnieuw aan de slag met dit project. Het zal er ongeveer hetzelfde uitzien als vorig jaar. Tijdens het WK in Zuid-Afrika stopt het 'Sporten met een hoger Doel'-project. Ik weet nog niet hoe die afsluiting eruit zal zien, maar het wordt vast spectaculair.

En als het WK voorbij is?

Na 2010 willen we als F.C. Den Bosch zeker maatschappelijke betrokken blijven. Hoe die betrokkenheid er precies uit komt te zien, weten we nog niet. We moeten in ieder geval keuzes maken, want we kunnen natuurlijk niet alle doelen en projecten steunen. Daarvoor hebben we simpelweg niet genoeg geld.

NCDO → Ad van Alebeek, manager marketing → communicatie F.C. Den Bosch have ended this chat

Contact met F.C. Den Bosch? Mail: sportdevelopment@ncdo.nl.

OOK EEN ONTWIKKELINGSPROJECT STEUNEN?

TIPS VAN F.C. DEN BOSCH

- Maak keuzes en voer een duidelijk maatschappelijk beleid. Je kunt als club nu eenmaal niet alle projecten en goede doelen steunen.
- Instrueer en begeleid spelers die naar scholen of voetbalverenigingen gaan.

SPONSORSTEUN:

“Ons bedrijf draagt sport in het algemeen en F.C. Den Bosch in het bijzonder een warm hart toe. F.C. Den Bosch is een gezellige, ambitieuze, toegankelijke club met een duidelijke maatschappelijke visie. Kernwaarden die ons erg aanspreken en prima aansluiten bij onze eigen bedrijfsfilosofie. Het vrijwilligersbeleid, de doorstroom van vele jonge regionale talenten en hun bijdrage aan bijvoorbeeld het project ‘Sporten met een hoger doel’ zijn hier goede voorbeelden van. Het is fantastisch om te zien hoe de spelers van F.C. Den Bosch een voorbeeldfunctie nemen en bewustwording weten te creëren bij kinderen door middel van sportieve activiteiten.”

- Van der Krabben Marketing & Communicatie.

“Wij delen een passie met de Koninklijke Nederlandse Voetbalbond”, vertelt Gabriëlle van Doorn van de Koninklijke Nederlandse Hockey Bond voor het ontwikkelen van sport in binnen- en buitenland”. Gedreven door die passie, zetten de twee bonden zich zélf in voor enkele sport & ontwikkelingsprojecten. Maar ze proberen ook sportclubs uit hun netwerk te betrekken en te ondersteunen bij ontwikkelingssamenwerking.

De eerste helft

“Het begon in 1993”, vertelt Johan van Geijn van de KNVB. “Toen stortte het vliegtuig van het nationale voetbalteam van Zambia neer en zei Jan Pronk, toenmalig minister voor Ontwikkelingssamenwerking: ‘We moeten hen helpen. Dit is een ongelooflijk groot verlies, zeker voor een ontwikkelingsland als Zambia.’ Pronk begreep hoe belangrijk sport is voor ontwikkelingslanden. Zo werd sport & ontwikkelingssamenwerking langzaam maar zeker een punt op de agenda van de Nederlandse overheid. Dat inspireerde ons bij de KNVB. Sinds 1998 hebben we officieel een beleid voor sport & ontwikkelingssamenwerking.” Dit beleid valt onder de KNVB Academie, die hoogstaande trainers- en scheidsrechtersopleidingen verzorgt. In Nederland, maar ook in ontwikkelingslanden. De Academie geeft bijvoorbeeld al tien jaar trainingen aan partnerorganisatie MYSA in Kenia [zie pagina 49, red.]. Van Geijn: “Coaches en scheidsrechters die we hebben opgeleid, geven uiteindelijk zelf weer cursussen in andere Afrikaanse landen, zoals Zuid-Afrika en Senegal.” In principe werft de KNVB zelf geen fondsen, maar de spelers van Oranje staan wel regelmatig hun wedstrijdpremies af aan goede doelen. Volgens Van Geijn brengt sport mensen bij elkaar. “Op het moment dat je in Afrika een bal het veld ingooit, kun je zo 22 spelers, een tiental reservespelers en als je geluk hebt nog zo’n tweehonderd jonge toeschouwers bereiken – bijvoorbeeld met aidsvoorlichting.”

De tweede helft

Ook de KNHB zet zich al sinds de jaren '90 in voor de maatschappij. Eveneens in binnen- en buitenland. “Zo bouwden we het ‘Huis van Geluk’ voor gehandicapten in Pakistan, een opvanghuis voor gehandicapten, en organiseerden we in oktober 2005, samen met Hockeyclub Rotterdam, een benefietwedstrijd voor de slachtoffers van de aardbeving in dat land”, vertelt Gabriëlle van Doorn. “Dat leverde bijna één miljoen euro op.” Het grootste deel van de steun bestaat echter uit kennisoverdracht door middel van coaching, training en organisatieadvies. Net als de KNVB verzorgt de KNHB docentenopleidingen, trainersopleidingen en scheidsrechterscursussen. Van Doorn: “Voor de South African Hockey Association (SAHA) en China bijvoorbeeld. Daarnaast verzamelen we tweedehands materialen die we

ter beschikking stellen aan ontwikkelingslanden als Zimbabwe, Oekraïne en Litouwen. Bovendien is het Nederlands Herenteam ambassadeur van Right to Play, een organisatie die zich inzet voor kinderen in ontwikkelingslanden.” Volgens Van Doorn, die tevens bij de wereldhockeybond FIH werkt, beschouwt de KNHB ontwikkelingssamenwerking in eerste instantie als een taak van de FIH. “Maar de KNHB helpt zoveel mogelijk.”

foto: pulp film

De KNVB-coachopleiding liet topvoetbaltrainer Frank Rijkaard zijn periodieke bijscholing in Zuid-Afrika doen. De 'opdracht': zijn kennis en ervaring een week lang delen met lokale oud-profs. Deze voormalige internationals zetten zich als coaches in voor een programma dat jongeren in hun sloppenwijk Hillbrow op het rechte pad moet houden. De Nederlandse sportstaatssecretaris Bussemaker (uiterst links op de foto) en minister voor Ontwikkelingssamenwerking Bert Koenders reisden in mei 2009 naar Johannesburg om dat programma af te trappen.

De verlenging

Zowel de KNVB als KNHB gaan in de toekomst op dezelfde voet verder met hun sport & ontwikkelingsbeleid. Van Doorn: “De KNHB blijft samenwerken met Oost-Europa, Zimbabwe en de SAHA. Bovendien is onlangs een project op de Nederlandse Antillen gestart en gaat de KNHB in Zambia het Sport for Hope-project van het Internationaal Olympisch Comité ondersteunen op hockeytechnisch gebied. Natuurlijk blijven we verenigingen en individuele trainers ook aanmoedigen hockey-ontwikkelingsprojecten te starten.”

De toekomstplannen van de KNHB en KNVB op het vlak van sport & ontwikkelingssamenwerking zijn voor een groot deel afhankelijk van de plannen van de overheid. Die heeft voor de periode 2008-2011 een sport & ontwikkelings-samenwerkingsbeleid opgesteld met de titel ‘Een kans voor open doel’. De KNVB is nauw bij dit beleid betrokken. Van Geijn: “We gaan nu kijken in welke projecten en in welke landen we een rol kunnen spelen.” De KNVB en KNHB nemen, als enige twee koninklijke Nederlandse sportbonden, deel aan het NCDO-netwerk Sport & Ontwikkelingssamenwerking. “Omdat we, net als de KNHB, een relatief grote sportbond zijn en veel leden hebben, kunnen we echt iets betekenen”, zegt Van Geijn. “En dat willen we ook.”

Lees meer over de KNVB en de KNHB.

Ga naar: www.knvb.nl & www.knhb.nl.

Rechts: De KNHB ondersteunt waar nodig hockeyverenigingen die zich inzetten voor ontwikkelingsprojecten, zoals Sportvereniging Kampong Utrecht met haar project voor SOS Kinderdorpen Ghana.

SOS-KINDERDORPEN

Kampong richt de aandacht op méér dan voetbal, hockey, cricket, squash, tennis en jeu de boules. Ook op SOS-Kinderdorpen, bijvoorbeeld. Deze internationale hulporganisatie zet zich wereldwijd in voor verlaten kinderen en wezen. Op dit moment vangt SOS-Kinderdorpen ruim 66.000 kinderen op. Kampong werkt sinds 2008 samen met de organisatie, onder andere door materiaal in te zamelen.

+ status: online

NCDO invites **Weerle Goudswaard, hockeyster dames 1 van Kampong**

NCDO Hoe begon de samenwerking?

Weerle In de businessclub, met de verloting van een sponsorplek op de shirts van Dames 1. Dat was twee jaar geleden. De plek ging naar het bedrijf van Kamponglied Chris Flim. Maar Chris wilde liever dat er 'SOS-Kinderdorpen' op onze shirts kwam, omdat hij al jaren vrijwilliger is voor deze organisatie. Hij vroeg ons vervolgens of wij niet méér wilden doen voor SOS-Kinderdorpen. Zo is het balletje gaan rollen.

NCDO Waar rolde dat heen?

Weerle We vroegen Nederlandse hockeyclubs materiaal te verzamelen voor SOS-Kinderdorpen. In totaal stuurden zo'n dertig clubs, organisaties en bedrijven ons oude sticks, tenues en zelfs nieuwe sportschoenen. Het plan was om dit naar dorpen in Oost-Europa te brengen, maar door de goede contacten van SOS-Kinderdorpen Nederland met SOS-Kinderdorpen Ghana werd dat land uiteindelijk de bestemming. Inmiddels was het bestuur van Kampong ook enthousiast geraakt over dit project en onze inzet voor Ghanese kinderen. Kampong zet zich namelijk graag in voor kinderen, zowel binnen als buiten de vereniging. In juli 2008 tekende onze club dan ook een officiële samenwerking met SOS-Kinderdorpen.

NCDO En wat is er sindsdien gebeurd?

Weerle Afgelopen zomer zijn mijn vriend Mark en ik drie weken naar Ghana geweest om de ingezamelde materialen naar twee SOS-Kinderdorpen te brengen. We gaven in beide dorpen hockeyclinics. Ons doel was om hockey bij de kinderen te introduceren. Maar we wilden ook zorgen dat de Ghanese hockeybond in contact kwam met SOS-Kinderdorpen, zodat de bond na ons vertrek de trainingen in de dorpen kon voortzetten. Sport en spel zijn heel leerzaam en belangrijk voor kinderen, weet ik uit eigen ervaring. Ik heb mijn hele jeugd gehockeyd en daar ontzettend veel van geleerd: doorzetten, bijvoorbeeld. En samenwerken. In de dorpen bestaat al wel gymles, maar dat stelt niet veel voor. Daarom wilden we zorgen dat sport een veel grotere rol krijgt in de Ghanese SOS-kinderdorpen.

NCDO Hoe reageerden de kinderen op jullie introductie van hockey?

Veerle Het enthousiasme van de kinderen was zo leuk! Zo gauw ze ons zagen, riepen ze: 'Auntie, uncle, is today hockey?' De reis was echt een onvergetelijke ervaring. Wel is het een beetje uit de hand gelopen allemaal. We kregen veel meer materiaal dan we dachten en het was een hele klus om dat allemaal in Ghana te krijgen. Zowel logistiek als financieel.

NCDO Betekent dit dat jullie nu geen materiaal meer inzamelen?

Veerle Misschien dat andere manieren van steun aan SOS-Kinderdorpen, zoals fondswerving, geschikter zijn. Daar zijn we nu over aan het nadenken. De samenwerking met SOS-Kinderdorpen leeft wel binnen Kampong. Zelf ga ik sowieso nog een keer terug naar Ghana. En de club heeft inmiddels een aparte SOS-Kinderdorpencommissie opgericht, waarin de voetbal-, tennis- en hockeytakken al goed vertegenwoordigd zijn. Gezocht wordt nog naar jeu de boules-, cricket- en squashleden. Doel van de commissie is om de samenwerking met SOS-Kinderdorpen echt vorm te geven. Ook zijn er plannen voor de oprichting van een soort Youth Academy, zoals die van hdm Den Haag heeft [zie pagina 54, red.]. Zo zouden we de Kampongjeugd meer kunnen betrekken bij ontwikkelingssamenwerking. Verder gaan we samen met projectambassadeur Tom van 't Hek kijken hoe we bedrijven kunnen vinden die activiteiten voor SOS-Kinderdorpen willen sponsoren.

NCDO ☺ Veerle Goudswaard, hockeyster dames 1 van Kampong have ended this chat

Contact met Sportvereniging Kampong Utrecht? Mail: sportdevelopment@ncdo.nl.

OOK EEN ONTWIKKELINGSPROJECT STEUNEN?

TIPS VAN SPORTVERENIGING KAMPONG UTRECHT

- Het begint allemaal met een leuk idee. Dat is het allerbelangrijkste.
- Stel vervolgens een kerngroepje samen van doorzetters en enthousiastelingen dat zich hier mee bezighoudt. Zo houd je overzicht.
- Bedenk van tevoren goed wat de consequenties zijn van je project. Denk bij materiaalinzamelingen bijvoorbeeld aan de logistieke en financiële kanten ervan.
- Gebruik je netwerk.

// AAN DE TELEFOON MET

KOJO MATTAH, DIRECTEUR SOS-KINDERDORPEN GHANA**“ECHTE SPORTLESSEN ONTBRAKEN,
TOT KAMPONG KWAM”**

“Tot nu toe verloopt onze samenwerking met Kampong heel goed. Het bezoek van Veerle Goudswaard en haar vriend Mark was indrukwekkend. Van de trainingen die ze gaven tot en met de hockeywedstrijden die ze organiseerden. Maar het hoogtepunt was toch wel het uitdelen van alle ingezamelde hockey-spullen. De kinderen waren door het dolle heen.

In onze dorpen werd wel wat aan sport gedaan, maar dat was vooral tijdens gymlessen. Echte sportlessen- en trainingen ontbraken, totdat Veerle en Mark kwamen. Zij hebben een aanzet gegeven om veel meer aan sport te gaan doen en daar zijn we heel blij mee.

Sommige kinderen hebben veel talent voor sport en dat moet ontdekt worden. We kijken uit naar een lange en vruchtbare samenwerking met Kampong. We hopen dat er een dag komt dat een aantal van onze kinderen de kans krijgt om een bezoek te brengen aan Kampong. En dat de kinderen die geïnteresseerd zijn in hockey uitgroeien tot nationale hockeyhelden.”

MATHARE YOUTH SPORTS ASSOCIATION

Jongeren in sloppenwijk Mathare de kans geven te sporten. Dat is één doel van de Mathare Youth Sports Association (MYSA). Een ander is die Keniaanse sloppenwijk leefbaar te maken. In ruil voor sportactiviteiten moeten de jongeren zich maandelijks zestig uur inzetten voor hun gemeenschap. Bijvoorbeeld door aidsvoorlichting te geven of huisvuil op te halen. Het Nederlandse V.V. Woudenberg steunt MYSA.

De Keniaanse bezoekers van V.V. Woudenberg nemen doorgaans de toernooibeker mee naar huis.

 NCDO invites **Henk van de Wetering, voorzitter van de Stichting MYSA-Woudenberg**

 NCDO Waar bestaat jullie steun aan MYSA uit?

 Henk Onder andere uit een uitwisseling. Sinds 2005 komen er elke zomervakantie een week lang zestien Keniaanse meisjes van 13 à 14 jaar naar V.V. Woudenberg. Ze logeren bij gastgezinnen en trainen samen met het enige meisjessteam van onze voetbalvereniging. We organiseren in die week van alles voor hen: van boerengolf tot een oud-Hollandse spellendag en van een zeskamp tot een grote barbecue. Hoogtepunt van de week is het afsluitende toernooi. Mathare United, zoals de voetbalclub heet die aan MYSA gelieerd is, speelt dan wedstrijden tegen andere meisjeselftallen uit Nederland, inclusief het onze. De Keniaanse voetbalsters zijn bloedfanatiek en vinden de prijsuitreiking fantastisch. Ze winnen meestal ook de beker, omdat ze erg goed kunnen voetballen.

 NCDO Zijn er ook bezoeken aan Mathare?

 Henk Twee jaar geleden ben ik met drie meisjes van V.V. Woudenberg en hun ouders in Kenia geweest. We hebben gekeken bij een heel groot voetbaltoernooi voor meisjes, met meer dan honderd deelnemende teams. Ook hebben we de sloppenwijk Mathare en een aantal projecten van MYSA bezocht. Maar dat was maar een kort bezoek. De nadruk ligt binnen ons uitwisselingsproject op de jaarlijkse komst van Mathare United naar Nederland. We krijgen hiervoor subsidie van Impulsis, een gezamenlijk initiatief van Edukans, Kerk in Actie en ICCO dat ontwikkelingsprojecten steunt. De rest van het geld halen we uit bijdrages van bedrijven en uit sponsoracties. In onze kantine staan bijvoorbeeld bussen en vaak zamelen we geld in tijdens lokale evenementen, zoals hardloopwedstrijden.

 NCDO Hoe is het contact met MYSA tot stand gekomen?

 Henk Ik was manager bij de KNVB Academie, die sinds 1998 betrokken is bij het opleiden van trainers en scheidsrechters voor MYSA. In 2003 kreeg MYSA een Prins Claus Award voor haar inzet voor de kinderen in Mathare. Ik maakte, net als bijvoorbeeld Prins Constantijn, deel uit

van de delegatie die in deze sloppenwijk de prijs uitreikte aan MYSA. Ik kende deze organisatie dus al vrij goed. Het was in die tijd dat ik op het idee kwam om een uitwisseling te organiseren met V.V. Woudenberg, waar ik toen voorzitter van was.

 NCDO En, tevreden met de uitwerking van dat idee?

 Henk Zeker. De beleving van de kinderen maakt steeds weer indruk op me. Vooral als de Keniaanse meisjes op de avond van de prijsuitreiking op het podium staan. Eerst zijn ze nog een beetje schuchter en verlegen, maar het eindigt altijd in vrolijk gedans en gesprong. In 2007 en 2008 kwam de Keniaanse ambassadeur zelfs de prijzen overhandigen. Een fantastisch moment. Het voetbal is ook goed, leuk om naar te kijken. En het contact tussen de Keniaanse meisjes en hun Nederlandse leeftijdsgenotes en gastgezinnen is telkens prima. Natuurlijk is het elk jaar aanvankelijk wel weer even wennen aan elkaar, omdat het toch om twee totaal verschillende culturen gaat. Daarom organiseren we altijd een welkomstavond met muziek en dans uit Kenia én Nederland. Zo breekt het ijs vanzelf. Tijdens het bezoek ontstaat een geweldige band tussen die meiden. Bij het afscheid wordt altijd tranen met tuiten gehuild. Gelukkig kunnen ze contact houden via Hyves en MSN.

 NCDO Wat voor steun geeft V.V. Woudenberg nog meer?

 Henk We bieden ook financiële hulp. In 2006 zorgden we bijvoorbeeld dat honderd meisjes naar school konden en dat er lokale bibliotheken werden opgericht. Dit soort steun blijven we zeker geven. Minder zeker zijn we over de uitwisselingen. We overwegen die over te dragen aan een andere club. Niet omdat ze geen succes zijn. Integendeel. Ons meisjesteam is gewoon een kleine groep en de meiden worden ouder. Ze blijven niet allemaal voetballen bij Woudenberg. Bovendien: het is gewoon goed om ook eens een andere club in aanraking te laten komen met ontwikkelingssamenwerking.

NCDO ✉ Henk van de Wetering, voorzitter van de Stichting MYSA-Woudenberg have ended this chat

Contact met V.V. Woudenberg? Mail: sportdevelopment@ncdo.nl.

TIPS VAN V.V. WOUDBERG:

- Zorg voor een goede voorlichting. Nodig bijvoorbeeld een spreker uit het land zelf uit om leden en ouders enthousiast te maken.
- Zorg dat kinderen of gastouders geen individuele steun geven aan het kind dat bij hen is geweest! Vertel hun dat het beter én eerlijker is om de organisatie te steunen dan één kind.
- Leg je oor te luister bij verenigingen die al iets aan ontwikkelingsamenwerking doen en neem contact op met de sportbond.

SPONSORSTEUN

“De Rabobank is al jaren actief betrokken bij sport. Wij zijn er voor grote en kleine talenten. Daarom steunen wij V.V. Woudenberg en juichen we het toe dat deze voetbalvereniging zich inzet voor de Keniaanse sport & ontwikkelingsorganisatie MYSA.”

- Rabobank Woudenberg-Lunteren

PETER KARANJA, DIRECTEUR MYSA

“DIT IS VOOR DE MEISJES EEN ONVERGETELIJKE ERVARING”

“MYSA werkt al jaren samen met de KNVB. Zo kwamen we in contact met Henk van de Wetering en V.V. Woudenberg. Sinds 2005 gaan onze meisjes jaarlijks een week naar Nederland.

Tijdens zo'n uitwisseling leren zowel de Keniaanse als Nederlandse kinderen veel over elkaars cultuur. Hun zelfvertrouwen groeit door die sociale interactie. In het begin verloopt de communicatie een beetje stroef, maar na verloop van tijd wennen ze aan elkaar en communiceren ze desnoods met handen en voeten. Veel MYSA-meisjes schrikken van de welvaart en rijkdom in Nederland. Aan de andere kant proberen ze daardoor juist extra te genieten van hun verblijf bij V.V. Woudenberg. Sowieso leren ze van voetbal in teams te werken en zelfdiscipline te ontwikkelen. Dankzij de uitwisseling ervaren ze ook hoe sport verschillende rassen, religies en culturele achtergronden bij elkaar brengt.

MYSA wil in de toekomst ook kinderen van V.V. Woudenberg, of van een andere vereniging, in Nairobi ontvangen. Want een uitwisseling moet eigenlijk van twee kanten komen. Op dit moment zijn we bezig die plannen verder uit te werken. We gaan in ieder geval door met het uitzenden van onze meisjes, want het is voor hen een onvergetelijke en leerzame ervaring.”

HDM YOUTH ACADEMY

De eigen jeugd betrekken bij ontwikkelingssamenwerking. Dat was de gedachte achter de oprichting van de Youth Academy in 2003. Via deze academie zendt de oprichter, hockeyclub hdm Den Haag, jaarlijks ongeveer tien jongeren naar een ontwikkelingsland. Doel: bijdragen aan lokale projecten, zoals gebouwen opknappen of sportactiviteiten organiseren. De Stichting hdm Youth Academy geeft financiële steun aan deze projecten.

Bart Jan Keijzer, voorzitter hdm Youth Academy

status: online

NCDO invites Bart Jan Keijzer, voorzitter hdm Youth Academy to the chat

Hoeveel jongeren zijn al uitgezonden?

We zijn nu zeven jaar bezig en hebben al ruim zeventig jongeren op diverse plekken ter wereld laten meewerken aan projecten. Ze schilderen, klussen, organiseren sport-activiteiten, werken in weeshuizen, helpen met Engelse les geven; het kan allemaal via de Youth Academy. Een aantal activiteiten zijn voor SOS-Kinderdorpen, maar we werken eveneens voor andere projecten, zoals de Voedselbank van de organisatie Hulp aan Curaçao. Onze stichting steunt deze projecten ook financieel.

Worden de jongeren voorbereid op hun reis?

Uiteraard. In november organiseren we altijd eerst een voorlichtingsavond, voor kinderen én ouders. Vervolgens gaan we in januari met alle geïnteresseerde jongeren een weekend naar een SOS-Kinderdorp in de Belgische Ardennen. Eén dag klussen en één dag survallen. Zo bepalen we wie geschikt is voor dit project. Die jongeren gaan vervolgens in de zomer drie weken naar een ontwikkelingsland. Tussen januari en de zomer volgen ze nog een aantal workshops en voorbereidende activiteiten en zorgen ze voor voldoende sponsoring van familie, vrienden en bekenden. Ze moeten namelijk zelf hun reis betalen. Meestal zenden we ongeveer tien jongeren tussen de 16 en 18 jaar uit, verdeeld over twee of drie landen. Het is niet altijd nodig dat er een begeleider meegaat. In Brazilië komen ze bijvoorbeeld bij twee oud-hdm'ers terecht. Die hebben daar de stichting ASAS opgericht om arme mensen aan het werk te krijgen.

Wat hopen jullie bij de jongeren teweeg te brengen?

Kinderen in Nederland hebben het ontzettend goed, maar zijn zich daar niet altijd bewust van. Via onze Youth Academy krijgen hdm-jongeren dat bewustzijn. Bovendien worden ze een stuk zelfstandiger door zo'n reis. Hoeveel je ook plant, die gaat toch altijd een beetje anders dan verwacht. We zeggen dan ook tegen de jongeren dat ze, eenmaal ter plekke, zelf initiatief moeten nemen en dienen in te grijpen als ze bijvoorbeeld te veel of te weinig moeten doen.

Wat zijn jullie toekomstplannen?

We gaan door met onze Youth Academy en het financieel steunen van ontwikkelingsprojecten. Andere clubs, die zelf een Youth Academy willen opzetten, mogen gebruik maken van ons draaiboek. We zijn ook zeker bereid ze te begeleiden. Komend jaar willen we beginnen met het opzetten van sociale projecten in Den Haag. Het organiseren van voetbalwedstrijdjes op het Cruyff Court bijvoorbeeld. Zo willen we onze 15- en 16-jarige hdm-leden alvast betrekken bij maatschappelijke projecten in eigen land. Dat is meteen een goede voorbereiding op een eventuele uitzending naar een ontwikkelingsland.

NCDO ✂ Bart Jan Keijzer, voorzitter hdm Youth Academy have ended this chat

Contact met hdm Haarlem? Mail: sportdevelopment@ncdo.nl.

OOK EEN ONTWIKKELINGSPROJECT STEUNEN?

TIPS VAN HDM HAARLEM

- Begin op kleine schaal. Zend de eerste keer maar twee of drie kinderen uit en bouw dat aantal langzaam op.
- Richt een aparte stichting op, zodat ingezameld geld apart gezet wordt.
- Zorg voor een goede communicatie met de kinderen én de ouders.
- Zorg voor een goed contactpersoon ter plaatste.

LIDUINE VAN DER ZEE-MADLENER, MEDE-OPRICHTER ASAS

“WE NODIGEN WÉÉR EEN GROEP UIT IN BRAZILIË”

“Afgelopen zomer kregen we hier in Florianopolis voor het eerst hdm-jongeren op bezoek. Vier in totaal. Ze kwamen voor ASAS werken: de Braziliaanse stichting waarvan ik mede-oprichter en vice-president ben. ASAS houdt arme kinderen van de straat door middel van sport, dans, muziek en informatica. Daarnaast verzorgt de stichting beroepsopleidingen en cursussen voor mensen vanaf 16 jaar. Daarmee vergroten zij hun kans op werk.

De hdm-bezoekers hebben het gemeenschapscentrum geverfd, geholpen met Engelse les voor jongeren tot 10 jaar, met kinderen gespeeld in de crèche en uitgezocht waar ASAS fondsen kan werven. Ik vind de Youth Academy een fantastisch initiatief. Onze ervaring met de jongeren was heel goed. Zo goed dat er aankomende zomer weer een groepje naar Florianopolis komt. Mijn droom is om hier in Florianopolis een hockeyveld aan te leggen, waar hdm-ers clinics kunnen geven. Ik ben er trots op dat de hockeyclub – waarvan mijn man en ik allebei lid waren, voordat we in 1998 in Brazilië kwamen wonen – deze Youth Academy heeft opgericht. We hebben dan ook veel waardering voor de vrijwilligers die het project mogelijk maken. En natuurlijk voor de jongeren die op avontuur gaan.

Ik denk dat het heel leerzaam is, ook voor Braziliaanse jongeren. Zij kregen echt een cultuurshock. Ze konden bijvoorbeeld maar niet bevatten dat de Nederlandse bezoekers, hoewel van hun leeftijd, nog geen kinderen hadden en geen drugs gebruikten. De Braziliaanse jongeren spreken slecht Engels en Nederlandse jongeren spreken meestal geen Portugees. Maar met handen en voeten kwamen ze allemaal een heel eind. Zelfs binnen het Braziliaanse gastgezin waar de hdm-jongeren een week logeerden. Zo zijn mijn man en ik zelf ook begonnen: roeiend met de riemen die we hadden. En dat lukte. We gaan jongeren die hier naartoe komen dan ook niet verplichten eerst een taalcursus te volgen. We zullen alleen zeggen dat dat wel handig is.”

// DE COOLING-DOWN

Alle ervaringen van sportclubs- en verenigingen gelezen? Tijd om hun verhalen te laten bezinken en alle tips nog eens goed door te nemen. Hieronder staan ze gemakshalve op een rij:

V.V. UDO:

- Betrek iemand die bekend is met de lokale situatie en bevolking bij het project.
- Heb geduld: in andere landen en culturen wordt niet altijd even efficiënt gewerkt.

MTB STEENWIJK:

- Gewoon doen en vooral: niet opgeven!
- Maak gebruik van je wereldwijde contacten.
- Benader mensen die ervaring hebben met ontwikkelingsprojecten en laat je door hen informeren.
- Maak een uitwisselingsprogramma niet te vol.

H.C. REEUWIJK:

- Zorg voor betrouwbare contacten om in het ontwikkelingsland mee samen te werken.
- Bestudeer de talenten, vaardigheden en netwerken van degenen die het project willen organiseren. Pas daar de taakverdeling op aan.
- Verwacht niet dat je veel kunt leunen op Nederlandse organisaties die dit soort projecten ondersteunen. Zij kunnen hier en daar bijspringen, maar nemen niet het gros van het werk over.
- Probeer je gemeente erbij te betrekken. Gemeenten hebben gesteld zich in te zetten voor de Millennium Development Goals (www.millenniumdoelen.nl) en willen je project daarom wellicht steunen.
- Bereid je erop voor dat je eindeloos geduld en veel tijd moet hebben wanneer je iets probeert te organiseren in een ontwikkelingsland.

AJAX:

- Bedenk een goed en haalbaar plan.
- Zorg voor goede contacten, vooral in het buitenland. Door de afstand moet je zeker weten dat je contactpersonen betrouwbaar zijn.

SPARTA:

- Neem contact op met Stichting Breath. Deze organisatie wil nog veel meer sportverenigingen betrekken bij ons werk.
- Zorg dat je voldoende doorzettingsvermogen en een vechtersmentaliteit hebt. Want ontwikkelingswerk is topsport.

H.F.C. HAARLEM:

- Plan goed! Dit soort steun is tijdrovend.
- Probeer voetbalzaken en maatschappelijke projecten te scheiden. Richt bijvoorbeeld een aparte stichting op.
- Informeer leden en sponsors goed over het project, zodat zij het belang ervan inzien.
- Maak intern en extern heldere afspraken over de rol van je vereniging binnen een project.

F.C. DEN BOSCH:

- Maak keuzes en voer een duidelijk maatschappelijk beleid. Je kunt als club nu eenmaal niet alle projecten en goede doelen steunen.
- Instrueer en begeleid spelers die naar scholen of voetbalverenigingen gaan goed. Ze moeten precies weten wat er van hen verwacht wordt.

SPORTVERENIGING KAMPONG UTRECHT:

- Het begint allemaal met een leuk idee. Dat is het allerbelangrijkste.
- Stel vervolgens een kerngroepje samen van doorzeters en enthousiastelingen dat zich hier mee bezighoudt. Zo houd je overzicht.
- Bedenk van tevoren goed wat de consequenties zijn van je project. Denk bij materiaalinzamelingen bijvoorbeeld aan de logistieke en financiële kanten ervan.
- Gebruik je netwerk.

V.V. WOUDEBERG:

- Zorg voor een goede voorlichting: nodig bijvoorbeeld een spreker uit het land zelf uit om leden en ouders enthousiast te maken.
- Zorg dat kinderen of gastouders geen individuele steun geven aan het kind dat bij hen is geweest! Vertel hun dat het beter én eerlijker is om de organisatie te steunen dan één kind.
- Leg je oor te luister bij verenigingen die al iets aan ontwikkelingsamenwerking doen en neem contact op met de sportbond.

HDM HAARLEM:

- Begin op kleine schaal. Zend de eerste keer maar twee of drie kinderen uit en bouw dat aantal langzaam op.
- Richt een aparte stichting op, zodat ingezameld geld apart gezet wordt.
- Zorg voor een goede communicatie met de kinderen én de ouders.
- Zorg voor een goed contactpersoon ter plaatste.

Tekstconcept en redactie: Schrijf-Schrijf, Utrecht

Ontwerp: Piraña grafisch ontwerp, Utrecht

Print: Drukkerij Libertas, Bunnik

Fotografie: alle beschreven organisaties, clubs en verenigingen in deze publicatie, tenzij anders aangegeven

Coverfoto: KNVB

'Omdat sportiviteit geen grenzen kent' is nummer 4 in de NCDO-publicatiereeks Sport & Ontwikkelingssamenwerking. Bestel via onderstaande contactgegevens ook de eerste drie delen:

1. 'An African Football World Cup at last!'

But what will be the effects? Maximise positive impact of the 2010 FIFA World Cup. (Results of the International Symposium on the Impact of Mega Sports Events on Development Goals.)

2. 'Wake Up!'

Unleash the potential of partnerships between companies and NGO's in the field of sport and development.

3. 'Creating Support for Change'

How to empower women through sport? Make the case – attract funders & partners.

NCDO

Bezoekadres:

Mauritskade 63 (hoofdingang KIT)

1092 AD

Amsterdam

Postadres:

Postbus 94020

1090 GA

Amsterdam

Website: www.sportdevelopment.org

Telefoon: 020 568 87 88 (vraag naar Ingrid Lowell)

Email: sportdevelopment@ncdo.nl

Met bijzondere dank aan de de Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (KNVB), de Nederlandse Sport Alliantie (NSA), de Stichting Meer dan Voetbal en alle sportclubs en -verenigingen die een bijdrage hebben geleverd aan deze publicatie.

Deze publicatie is als PDF te downloaden op www.sportdevelopment.org

Amsterdam, juli 2009

De Nationale Commissie voor internationale samenwerking en Duurzame Ontwikkeling (NCDO) betreft mensen in Nederland bij ontwikkelingssamenwerking (OS) en de realisering van de millenniumdoelen. Het programma 'Sport & Ontwikkelingssamenwerking' geeft informatie en ondersteuning aan sportieve burgers, sportbonden, sportverenigingen en ontwikkelingsorganisaties die zich willen inzetten voor sport in ontwikkelingslanden. Het programma bundelt kennis en ervaring op het gebied van de kracht van sport voor OS. Ook stimuleert het initiatieven die de kwaliteit van projecten ten goede komen. Via publiekscampagnes, bijeenkomsten, een tijdschrift ('Supporter') en een eigen website geeft het programma bovendien voorlichting over de rol die sport speelt bij wereldwijde ontwikkeling en armoedebestrijding.

Nederland telt steeds meer sportclubs en -verenigingen die zich inzetten voor verre landen. Zij steunen (of starten) ontwikkelingsprojecten in Afrika, Azië, Latijns Amerika en Oost-Europa. In 'Omdat sportiviteit geen grenzen kent' (nummer 4 in de NCDO-publicatiereeks *Sport & Ontwikkelingssamenwerking*) vertellen tien van die clubs en verenigingen over hun beweegredenen, obstakels en successen. Ook komen drie organisaties aan het woord die hen ondersteund hebben: de Nederlandse Sport Alliantie (NSA), Stichting Meer dan Voetbal en Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (KNVB). Deze organisaties, die nauw met NCDO samenwerken, blijken zelf ook veel te doen op het vlak van sport & ontwikkelingssamenwerking.

